

**SPRÁVA O ČINNOSTI
ŠTÁTNEHO ARCHÍVU V BANSKEJ BYSTRICI,
POBOČKA BANSKÁ BYSTRICA ZA ROK 2015**

Personálne obsadenie archívu sa oproti minulosti nezmenilo, v archíve v priebehu kalendárneho roka až do reformy štátnych archívov v Slovenskej republike v novembri 2015 pracovalo 10 pracovníkov, z toho 9 v štátnej službe. Na zastupovanie počas dlhodobej práceneschopnosti Heleny Oravcovej od 1. mája 2015 nastúpil Mgr. Ján Jakubík, PhD. Do starobného dôchodku k 1. augustu 2015 odišla Eva Bakaljarová a na jej miesto nastúpila Mgr. Veronika Lihanová. Koncom roka 2015 sa uskutočnilo viacero ďalších personálnych zmien s termínom realizácie k 1. januáru 2016, všetky teda už spadali do obdobia po uskutočnení reformy a budú detailne vysvetlené v komentári k výkazu práce za rok 2016.

V oblasti predarchívnej starostlivosti archív evidoval 1041 pôvodcov registratúry, od ktorých v kalendárnom roku obdržal 106 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov, všetky návrhy boli v konečnom dôsledku archívom schválené. Archívu bolo predložených na posúdenie a schválenie 16 nových alebo modifikovaných registratúrnych poriadkov a plánov, tieto boli takisto po príslušných úpravách schválené. Pracovníci archívu vykonali 214 konzultácií a inštrukcií. Okrem toho vykonali 10 štátnych kontrol. Archív do svojej úschovy prevzal 59,83 bežných metrov archívnych dokumentov od viacerých pôvodcov. Zároveň ako depozit do svojej úschovy prevzal písomnosti Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi ausburgského vyznania na Slovensku Banská Bystrica – Radvaň z rokov 1780 – 1990.

Výkon štátneho odborného dozoru správy registratúr u ich pôvodcov

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Počet kontrol	14	2	10	17	10

Vyrad'ovacie konanie a preberanie archívnych dokumentov

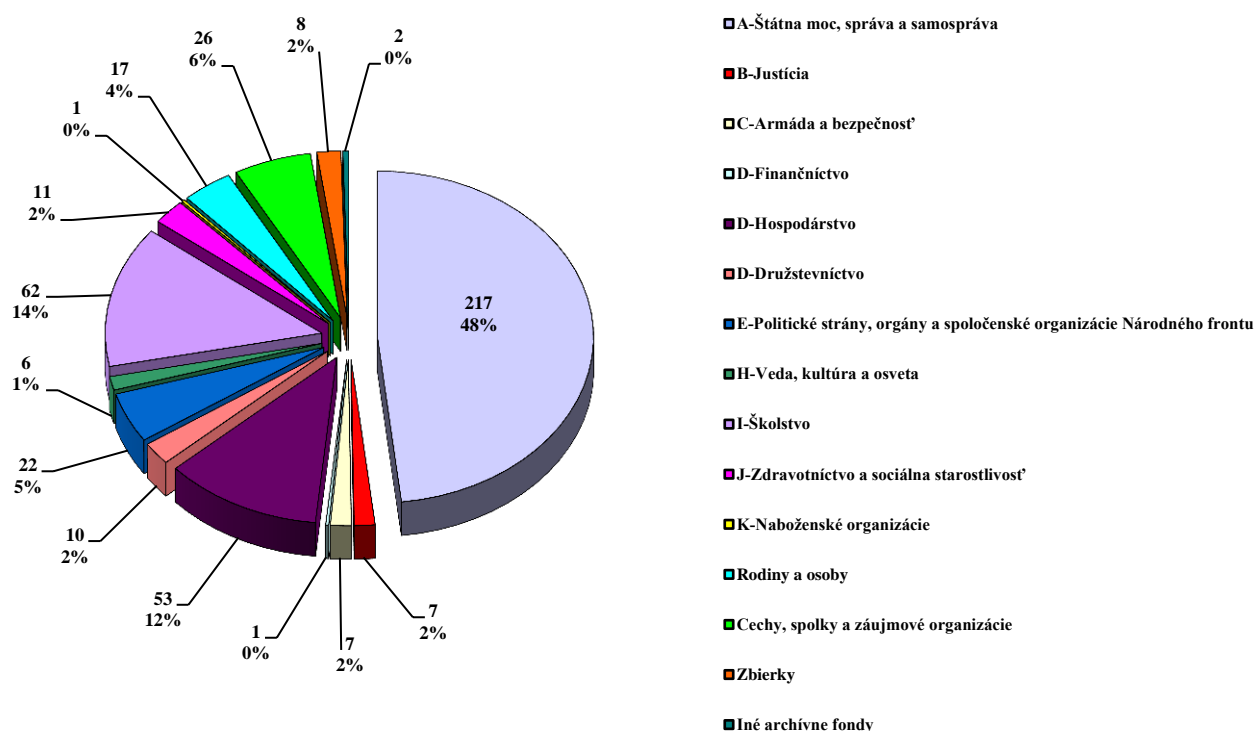
Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Počet predložených návrhov na vyradenie	73	103	115	122	106
Počet schválených návrhov na vyradenie	72	101	115	122	104
Celkový rozsah prebraných archívnych dokumentov	53,85bm	63,73bm	220,67bm	90,84bm	59,83bm

V roku 2015 pokračovali práce na systematickej digitalizácii archívnych dokumentov, celkom bolo vyhotovených 2971 digitálnych kópií archívnych dokumentov. V oblasti digitalizácie pritom po celý rok pretrvával v minulosti už viackrát avizovaný problém s nemožnosťou plného využitia digitalizovaných dokumentov v bádateľni archívu, pretože tá disponuje iba jediným technicky zastaralým počítačom, ktorý nedokáže pracovať s obrazovými súbormi vo vyššej kvalite, ktoré majú väčšiu veľkosť (nad 1 MB). Ani v tomto roku sa nepodarilo vyriešiť problém s reinstaláciou grafického editora Photoshop na technicky dokonalejší počítač v dôsledku straty technickej podpory na nainštalovanú licenciu zastaralej verzie programu. Dlhodobo nefunkčná je farebná tlačiareň OKI C9600 z dôvodu chýbajúcich farebných tonerov a optických valcov. Oba záložné napájacie zdroje APC sú nefunkčné z dôvodu vybitia batérií. Všetky nedostatky boli už v minulosti viackrát avizované bez

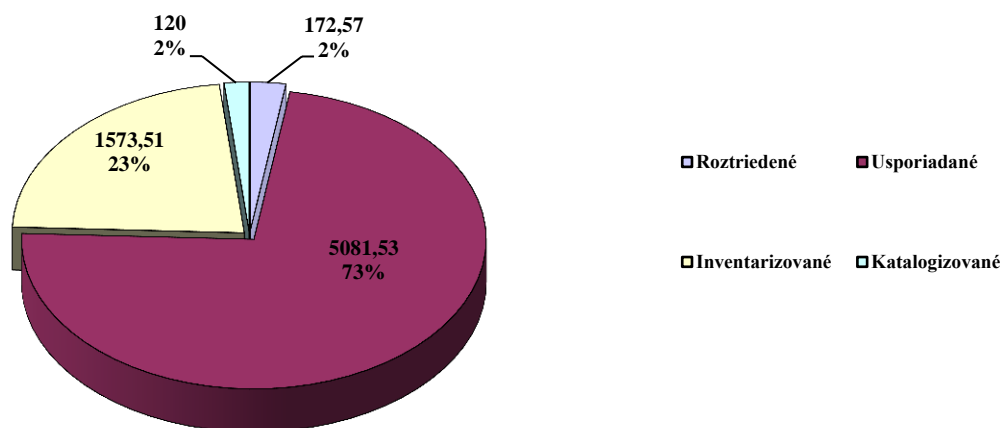
akéhokoľvek výsledku. Od 1.11.2015 sa však situácia mierne zmenila, archív obdržal prísľub z Centra podpory v Banskej Bystrici na riešenie uvedených problémov. Aj toto riešenie však spadá do obdobia pôsobnosti nového štátneho archívu a premietne sa do komentára za rok 2016.

V roku 2015 pokračovali dlhodobé práce na inventarizovaní viacerých archívnych fondov. Z celkového počtu 6804,64 bežných metrov archívnych dokumentov sa v roku 2015 roztriedilo 59,83 bežných metrov, usporiadalo sa 102,35 bežných metrov a ďalších 12 bežných metrov pri inventarizácii. V priebehu roka 2015 pokračovali práce na inventarizácii archívneho fondu Okresný národný výbor v Banskej Bystrici 1960 - 1990, odbor PLVH. Práce na sprístupňovaní odbornej archívnej knižnice pokračovali katalogizovaním starších prírastkov – spolu 300 prírastkov. Z príručnej archívnej knižnice sa v priebehu roka vypožičalo 372 kníh.

Štruktúra archívnych fondov k 31.10.2015

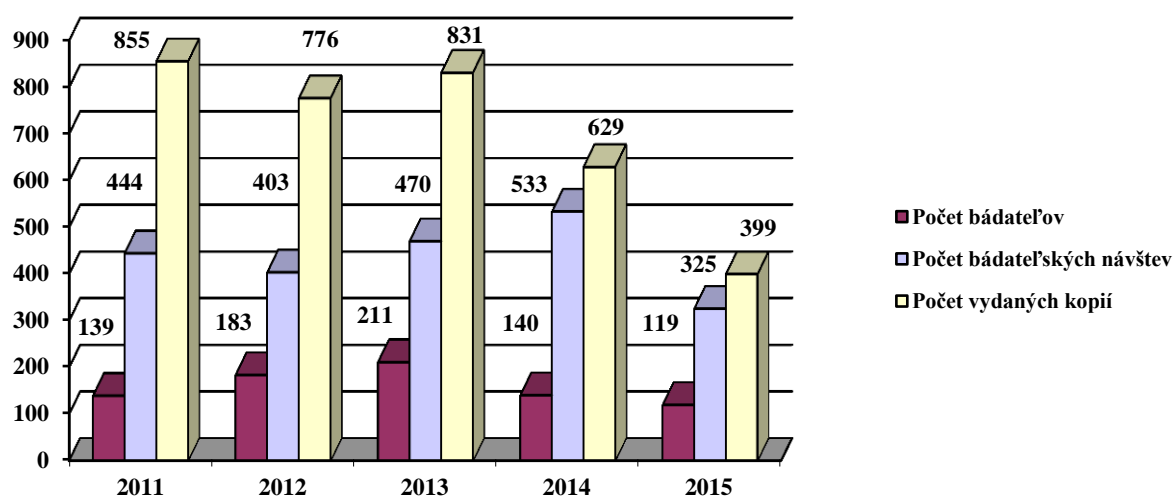

Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31. 12. 2015 (údaje v bm)

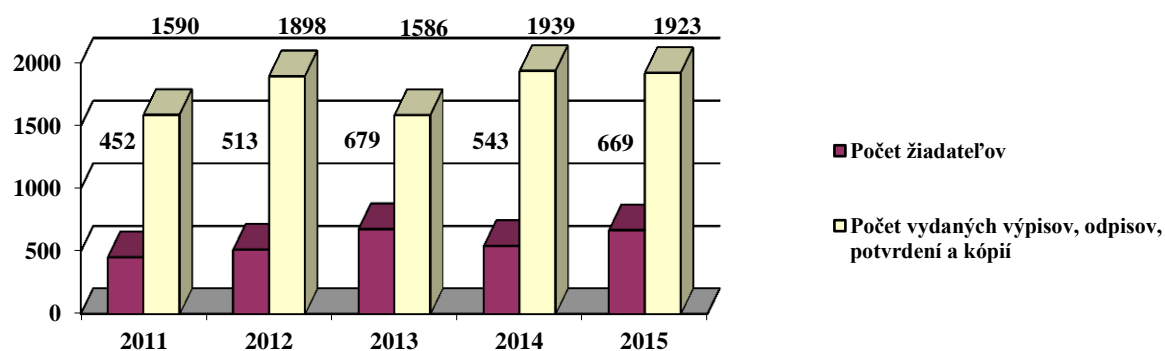

V roku 2015 v archíve študovalo 119 bádateľov, ktorí vykonali 325 bádateľských návštev, počas ktorých študovali 2760 archívnych dokumentov, 120 fasciklov a 293 škatúľ archívnych dokumentov. Pre bádateľov archív vyhotovil 399 kópií archívnych dokumentov. Archív prijal 669 písomných žiadostí o správne informácie a vyhotovil 1923 kópií archívnych dokumentov. Na správnych poplatkoch archív vybral 3737,86 €.

Prístup k archívnym dokumentom štúdiom na základe bádateľského listu v roku 2015

Prístup k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie na základe písomnej žiadosti v roku 2015

Správne poplatky vybrané archívom v roku 2015

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Správne poplatky vybrané podľa zákona o správnych poplatkoch	2374,69 €	3388,50 €	2786,00 €	3554,50 €	3150,00 €
Poplatky vybrané za služby archívu	320,51 €	320,51 €	308,78 €	406,59 €	587,86 €

Pracovníci archívu sa v roku 2015 zaoberali aj publikačnou a kultúrnou a osvetovou činnosťou. Priamo v archíve sa konalo 8 prednášok pre študentov stredných a vysokých škôl, pričom sa obsahovo zameriavali na históriu mesta Banskej Bystrice a na charakteristiku

sústavy štátnych archívov v Slovenskej republike a objasnenie postavenia, úloh a jednotlivých činností vykonávaných banskobystrickou pobočkou Štátneho archívu v Banskej Bystrici. Pracovníci archívu publikovali jednu monografiu z regionálnych dejín (Graus), 5 odborných štúdií z faleristiky (Graus), dva menšie články (Graus) a vypracovali 2 recenzné posudky pre vydavateľstvo a pre redakciu časopisu (Graus). Pracovníci archívu sa v priebehu roka zúčastňovali práce Rady pre vojenskú symboliku (Graus), Komisie pre pamätihodnosti mesta Banskej Bystrice (Graus) a výboru Slovenskej genealogicko heraldickej spoločnosti (Graus). Pracovníci archívu sa ďalej zúčastňovali na zasadaní pracovnej skupiny APV Digitalizácia pečatí (Graus), viacerých školení týkajúcich sa používania archívneho informačného systému, používateľov a testerov ISEA ako aj štandardných pracovných porád organizovaných Odborom archívov a registratúr.

PhDr. Igor Graus, PhD.
riaditeľ